Una col·laboració entre Ematsa, l'ICAC i l'ETSA-URV permet catalogar 104 elements relacionats amb el cicle integral de l'aigua de Tarragona, els Pallaresos, la Canonja i el Catllar

El 14 de juliol s'ha presentat el ***Catàleg d'elements patrimonials vinculats al cicle de l'aigua***, que ha documentat 104 elements patrimonials ubicats als municipis de Tarragona, els Pallaresos, la Canonja i el Catllar.

El treball és fruit del **conveni de col·laboració signat per EMATSA, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Rovira i Virgili (ETSA-URV)** per a la difusió del cicle integral de l'aigua en l'àmbit de l'arqueologia clàssica i el patrimoni històric.

El president d'EMATSA, Jordi Fortuny, ha destacat la bona tasca feta en una col·laboració amb l'ICAC i la URV que "volem que sigui ben llarga i fructífera" i ha afegit "ens hem aliat amb els experts que tenen la competència tècnica i acadèmica per documentar i catalogar el nostre ric patrimoni vinculat a l'aigua".

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Josep M. Palet, director de l'ICAC (esq.) i Jordi Fortuny (president d'EMATSA) durant la presentació del Catàleg. Foto: © ICAC

Per la seva banda, **Josep Maria Palet**, director de l'ICAC, ha ressaltat la importància de la col·laboració interinstitucional i el component patrimonial del projecte "que és on es pot visibilitzar de manera clara la transferència del coneixement". En aquest sentit ha afegit que les estructures de l'aigua "són línies en el paisatge que han esdevingut elements organitzadors de la vida de les persones."

Un aspecte que també ha assenyalat el responsable del projecte de l'ETSA-URV, Josep Maria Toldrà: "el catàleg és un exemple de col·laboració entre l'arquitectura i l'arqueologia que mostra com la lògica territorial configura el serveis", i ha destacat la importància de comptar amb aquest primer document perquè "conèixer és el primer pas per a valorar".

El document elaborat per l'ICAC i l'ETSA, sota la coordinació de **Josep Maria Macias**, investigador de l'ICAC, ha comptat amb **una àmplia tasca de documentació bibliogràfica i un treball de camp amb què s'ha llistat, mapat i catalogat un conjunt de 104 elements patrimonials integrats en 83 punts d'interès**:

- 8 aqüeductes i sistemes
- 12 molins, sínies i altres estructures

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

- 12 conduccions i trams
- 11 pous
- 21 torres i respiralls
- 12 dipòsits i cisternes
- 28 fonts i abeuradors

En la presentació del catàleg, Anna Ferré (ETSA-URV), tècnica del projecte i investigadora de l'ETSA-URV, ha destacat la singularitat de la **Mina de l'Arquebisbe**, una canalització d'aigua de 30 quilòmetres que transcorre per diversos municipis des de Puigpelat fins a Tarragona i que, en el catàleg, compta amb nou elements ubicats en els municipis objecte de l'estudi. Aquest conjunt d'elements té un gran valor patrimonial i en va destacar que encara està en ús, de manera que el seu estat de conservació és molt bo, malgrat no sigui conegut entre la ciutadania.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Anna Ferré (ETSA) en un moment de la seva presentació. Foto: © ICAC

Cada punt d'interès catalogat compta amb una fitxa d'informació que inclou una fotografia, la descripció de les dades patrimonials, el context històric i la documentació consultada; així mateix, s'ubica cada element en un mapa de la zona i es fa una valoració tècnica del seu interès patrimonial i l'estat de conservació en què es troba.

El *Catàleg* inclou elements de diverses èpoques: des d'elements romans fins a xarxes de distribució i captació contemporànies i encara en ús que són considerades patrimonials. En aquest sentit, Anna Ferré ha explicat que s'ha fet una tasca exhaustiva de llistar tots els

elements presents al territori per, en una segona fase, valorar-ne el seu valor patrimonial.

Aquest projecte és la primera acció del conveni marc de col·laboració signat per EMATSA, l'ICAC i la URV per a la promoció de la recerca i la preservació i difusió del patrimoni arqueològic i històric relacionat amb la captació i portada de l'aigua als municipis de Tarragona, la Canonja, els Pallaresos i el Catllar.

Així, per exemple, el Pou de Boronat, propietat de la família Boronat i que es localitza a la zona de l'Horta Gran de Tarragona, és un element de període contemporani. Els molins del Mas de Mascaró i de l'Horta (ubicats a la part nord de l'horta de Tarragona) són del període medieval. I, el conjunt de tres dipòsits actualment emplaçats als Jardins de la Diputació són del període romà.

Aquest treball assenta les bases per a l'elaboració d'un Pla Estratègic que desenvolupi les propostes d'actuació que vindran a integrar els elements patrimonials documentats en els circuits culturals dels quatre municipis estudiats. A més, ja s'ha establert una base cartogràfica amb la geolocalització de tots els elements a fi de crear una eina de consulta en línia de tot el document.

Podeu veure i descarregar un resum del projecte amb la **presentació del catàleg**.

El catàleg complet està disponible en obert a la web d'EMATSA, **aquí**.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

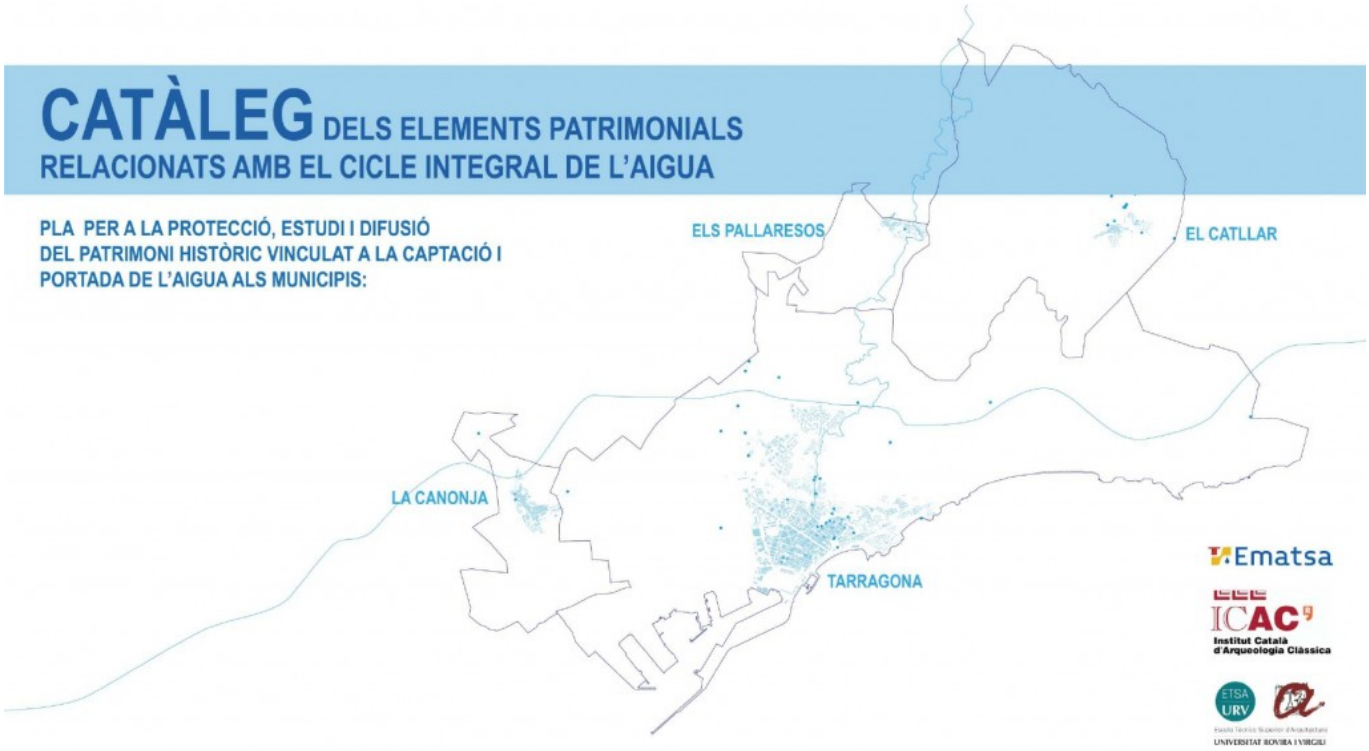

Portada de la presentació del catàleg (© ICAC)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)